

TORONTÁL

ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Surgonycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész ęvre . 300 D Negyedęvre . 75 D Felęvre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

Demokrata képviselők a bregalnica kerulterben történt választási visszaelesekrol.

— Beogradi tudósitónk jelentése. —

Beograd, febr. 27.

Mihajlovity Ljuba és Timotievity Koszta képviselők a demokrata-klub megbizasabol, mint ismeretes, a bregalnica kerulterben a helyszinen megvizsgálták a választások ügyében beterveztett panaszokat és megállapították, hogy a választók ellen a hatóságok mennyiben alkalmaztak terrort és erőszakot. A képviselők négy pontba foglalták eszeletuket és a jelentést a délelőtti órákban adták át a klub vezetőségének.

A déli órákban fogadták a sajtó képviselőit, akik előtt ismertették bregalnica kerulterben a választások eredményét. kijelentették, hogy a hatóságok, különösen a falusi hatóságok gyakorolták nagy nyomást. A kerület ellenzéki erzelmu községeiben a legelőket áthelyezték olyan teruletkekre, melyek erre a célra alkalmatlanok. A városokban viszont igazolvanyokat kértek a szavazoktol és ily módon fosztották meg sok embert attól a jogtól, hogy szavazati jogát gyakorolhassa.

Miniszteri konferencia a konkordátum ügyében.

— Beogradi tudósitónk jelentése. —

Beograd, febr. 27.

Ma délelőtt miniszteri konferencia volt Beogradban, amelyen Nincity Momcsilo külügyminiszter, Zserjav Gregor vallásügyi és Pribicevity Szvetozár közoktatásügyi miniszter vett részt. A konferencián a Vatikánnal kötendő konkordátum ügyében tárgyaltak és több vitás kérdésben végleges határozatot hoztak.

TOZSDE

Február 27.

Beograd. (Zárlat.) Amsterdam 25-10, Berlin 14-95, Bécs 0886, Budapest 0872, Bukarest 30-25, Genf 1102, London 297, Milano 253-15, Newyork 62-60, Páris 322-10, Prága 285-65, Szaloniki 107.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 124, Budapest 71 és egyenlead, Newyork 521, Milano 2105, Prága 1542, Wien 73-45, Varsó 100-25, Szófia 377-50, Bukarest 255, Beograd 835, London 2474, Páris 2680.

Budapest. A tengerentuli gabonapiacokon bekövetkezett drágulás következtében a budapesti gabonozsaden is megszilardultak az árak. A buzát 565-585-el, a rozstot 465-475-el, a sörárpát 500-al, a tengerit 265-270.000 koronával jegyezték.

LEGUJABB

— Déli telefonjelenteseink. —

Borzalmas vasuti szerencsétlenség a zagreb—belovari vonalon.

Zagreb, febr. 27.

A Zagreb—belovari vasutvonalon nagy vasuti szerencsétlenség történt ma reggel nyolc óra után.

Sesvete állomás közvetlen közelében, amely Zagrebtol tizenharom kilométerre fekszik, egymásba rohant két vonat. Az egyik a Dugoselobol erkezo vegyesvonat, amely 8-51

órákor ért Sesvetebe, a másik pedig a Zagrebbol jövő személyvonat, amely 8-52 órákor ért Sesvetebe.

A borzalmas katasztrófának negyvenhét áldozata van, közülük tízenhét halott.

A katasztrofa kozelebbi részletei még hiányoznak.

Anglia, Franciaország, Németország és Belgium szövetségre lép(?)

Páris, febr. 27.

Crair lord, a párisi angol nagykövet ma meglátogatta Herriot francia miniszterelnököt, akinek a „Chicago Tribune” értesülése szerint, a következo javaslato terjesztette elő:

A francia kormánynak mindenáron meg kell akadályoznia Németországot abban, hogy Szovjetorszaggal és Japánnal szövetségre lépjen. A javaslat szerint, ez csak úgy volna elérhető, ha egy uj szövetséget letesitenenek Németország

bevonásával. Az uj szövetségben Anglia, Franciaország, Németország és Belgium venne részt, Olaszország pedig kiesne. A rajna-menti terület ütköző állam volna Németország és Franciaország között. A formális főhatóságot ezen a területen Németország gyakorolná, ténylegesen azonban a teljesen leszerelt ország-rész felett a népszövetség rendelkezne, amelynek állandó szigoru ellenőrzése alatt állana.

Meg nem erosított hírek szerint, felhivtak Hollandiát is a szövetségbe való belépésre.

Csarugat, a szeremi rablóvezért, kivégezték

Az itéletet ma reggel 6 órákor hajtották végre, mintegy haromezzer ember jelenlétében.

Mauzer Flórián hóhér elsonek Propieset akasztotta fel, aki kivégzése előtt beszédét mondott, amelyben bocsanato tért tetteiert és mindenért Csarugat okolta.

Ezután Csarugara került a sor, aki nagyszerű hangulatban volt. Már Propies beszéde közben több-szor

gunyos mosollyal mondta a megtevo bunos szavaira:

„Mit nyavog ez a gyáva itt, mit torodom én most maly ilyen kiesi-ségekkel?”

Csarugan a félelem egy szikrája sem látszott, állandóan jókedvűen nevetett és esokokat dobált az aszszonyok felé, akik az ablakból nézték az utolsó felvonását ennek a drámának.

Tetemrehivas Leirer Amália holttestenel.

Budapest, febr. 27.

Ma délután négy órákor lesz a Teréz-korusti titokzatos gyilkosság ügyében a tetemrehivas.

Ma fogják megmutatni Leirer Lorinenek meggyilkott leánya, Leirer Amália holttestét. Minthogy

Leirer az utolsó napokban is nagyon zavarosan viselkedett, nincs kizárva, hogy a tetemrehivas szenzációs eredménnyel fog járni.

A rendőrségen ugyanis az utolsó napokban mindinkább több gyanu merült föl az öreg Leirer ellen.

A kölni zónát nem uritik ki ez évben.

London, febr. 27.

Chamberlain az alsóház ma delelotti ülésén kijelentette, hogy a kölni zóna kiuriteserol a folyó évben szó sem lehet.

Marx lesz ismét a porosz miniszterelnök.

Berlin, febr. 27.

Beavatott helyen ugy tudják, hogy a március negyediki porosz országgyűlésén ujra Marxtot fogják miniszterelnökké választani.

Jókai.

Serdulo gyermekeink drága mesemondojat, a magyar szellem bájának és nemességének nagy reprezentánsát, a csapongó, korlatnelkuli képzelet komnyu gondi lovagját, a magyar nyelv csaloganyiszavu mesterét idézte fel a napokban az emlekezes kegyelete. Jókai a fiatalság mulhatatlan erleke, azé a fiatalság, amely az álmodozás jatekos hintajan egy pillanatra beropul az élet éles levegőjébe, hogy a másik pillanatban ujból az ábrándok rózsás kodebe érkezzék vissza. Van-e magyarul tudó asszony vagy férfi, aki Jókai dus képzeletének szárnyán egykor át ne száguldott volna az o esodasez mesebirodalman? Nem hit-tünk-e valamikor mindannyian a fantáziából szott esodálatos hősökben, akik mindig a föld fölött lebegtek, mert eszményi hit és eszményi erő röpitette őket eszményi sor-sok felé? Azóta letértünk az élet bogancsal és avarral fedett völgyébe, azóta a rajongás tuzében égő tekintetunk élessé vált és gyanakodva akarunk belelatni a husbol és vérből való ember gyaro lelkébe. De valamikor Jókai kodlovagjae volt minden szeretetünk, valamikor fiatal volt még az egsz világ, több volt a sziveket ringató ábránd és kevesebb a lélekből kitoro, fájdalmas sóhaj.

Elevenen áll az irodalmi kritika vádja: Jókai hősei angyalok vagy ördögök, akiknek eselekeideit nem a lélektan orek ervenyu szabaljai iranyitjak. A jozom látás szemszögéből csakugyan igaz ez a megállapitás. De az álmok világában ott, ahová csak tisztán merengő tekintet ér el, ahová csak a tiszta jó ságban tündöklő lélek tud felszarnyalni, ott a költő forró ihlete nem földi arányokban látta az embert, hanem felfokozva és megnöve, megtisztaltan és álomszerűen. Ez a világ talán végleg a multak kodebe veszett és talán a mai tizenotevesekkel is már csak inecselkedik — tavoli horizontok elbuko napjaként. Mert a mai tizenoteveseket is már kikezdte a kétely lassan olo metelye és a mai tizenotevesek már nem tudnak oly szépen álmodni, mint az egykoriak. A porból való ember ma sokkal érdekesebb, mint az aranykodobol való és a szines romanticizmus gyonge fénysugarait rég elnyelte a való élet szürke, nyirkos homálya. De az igaz i fusag még is csak akkor virágzott a maga teljes pompájában a világon, amikor még hinni tudták a hitetlenben és amikor még legigazabb, szívünkhöz nőtt baratnak az Aranyember volt, akinek ereiben vér helyett fantázia keringett, akinek lelkében a költő gyujtotta fel a szépség erzelmeit s akinek sorsa

fordulását gyengéd kezekkel a nagy álmódzó irányította.

A mai élet írója a könnyező ember elé sóhajos, vergődő, megtépett hősöket állít, akik semmiben sem hasonlók Jókai fantáziás, égbe nő, merész vonalú alakjaihoz. A mesék világa és a mesemondás ideje a múlté és talán éppen azért gondoltunk meghatódott lélekkel Jókai tündöklő művészetére, amellyel, örökké virágzó, örökké fiatal kedélyének aranyhártyáját ihletett újjal pengetve, elringatta fájdalmas gondunkat és szárnyat adott ébredő örömeinknek. Azt a koszorút, amellyel a kegyelet járul Jókai nagy emléke elé, egy régi ábrándvilágra emlékező generáció égő könnyeseje is ékesíti. b. l.

Vegyes bizottság vizsgálja felül az SHS—bolgár határincidenseket.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 27.

Az SHS és bolgár kormány közös megegyezéssel vegyes bizottságot küldött ki a határszélén történt és mindgyakrabban megismétlődő ösztetüések kivizsgálására. A bizottság egyúttal megtárgyalja a nisi egyezmény végrehajtásának módzatait is. Az SHS állam és Bulgária között ugyanis még a Sztambulnisi kormány idején egyezség jött létre, amelyben kölcsönös intézkedésekkel biztosítják a határszéli lakoságot az egyik vagy másik oldalról jövő támadások ellen. Az egyezményt azonban utjabban nem tartották be és így SHS részen a lakoságot sokszor megtámadták és megsarcolták. Ezeknek az eseteknek meggátolása végett rendelték ki most részben a vegyes bizottságot, amely megtárgyalja a szükséges preventív intézkedéseket.

A wöllersdorfi gyárelőadás részleteit nyilvánosságra hozzák.

Bécs, febr. 27.

Jelentette annak idején a „Torontál”, hogy a wöllersdorfi állami műnőiógyár igazgatója, Sklarz, a gyár berendezésének, gépeinek nagy részét külföldre eladta és az ezért kapott pénzt magának tartotta meg.

A minisztertanács, amely tegnap foglalkozott a wöllersdorfi gyár esetével, úgy határozott, hogy az eset részleteit is nyilvánosságra hozza. A hallatlanul érdekes botrányba Hellmut Neumann és Szigfried Neuhöffer igazgatók is be vannak keverve.

Riport a régi Becskerekről.

1895 február 27.

A kaszinói dalárda tegnapi vigestélyén kitünő hangulatban láttak neki a táncnak a következő megjelent lányok: Bild Ilka, Gerle Vilma, Kokits Elsa, Pálffy Eta, Pfneisl Irén, Réczey Annus, Schulez Emilia és Malvin, Serdie Mariska, Simonics k. a., Sladovich Angela, Smetana Juliska, Vécsey Gabriella, Wattay Margit.

Uj választásokért küzd az ellenzék.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 27.

Az ellenzéki blokk ismert tanácskozásai után az ellenzék vezetőfőfői még visszamaradtak néhány napig Beogradban, hogy függő ügyeiket elintézzék. Valamennyien magy meglepedéssel nyilatkoztak a tárgyalások menetéről, amelyek újra bizonságot, szolgáltak arra, hogy az ellenzéki blokk kompakt egység.

A tegnapielőtti napot különben nagyjelentőségűnek tartják az ország belső politikájára nézve, mert ezen állítólag megegyezés jött létre az állam összes fontosabb problémáira nézve.

Uj választásért küzd az ellenzék.

A blokk képviselői kijelentették, hogy végleges megállapodás jött létre az ország belső berendezkedésének ügyében. Ez a megállapodás azonban föltételül köti ki az alkotmány revízióját. Az ellenzék ezért a szkupstinában akciót indít az új választások kiírására.

A megegyezés részleteit még titokban tartják. Azt állítják azonban, hogy március 5-ikén, amikor az ellenzék képviselő-klubjai megalkulnak, nyilvánosságra hozzák a megegyezést.

A politikai együttműködés tökéletesítésére, amint már tegnap jelentettük, az ellenzék tárgyalásokba boesátkozott a földmives-párttal, hogy azt is a blokkba tömörítse.

Március elsejével megszűnik a zágrebi tartományvezetőség.

A minisztertanács tegnap késő este ülést tartott, amelyen egyes fontosabb reszortügyeket tárgyaltak meg.

Makszimovity belügyminiszter ismertette a tartományi vezetőségek likvidálásának ügyét. A minisztertanács erre vonatkozólag úgy határozott, hogy február 28-ikával a zágrebi tartományi kormányzóság végleg megszűnik és ügyeit a kerületi főispán és az egyes szakminisztériumok veszik át.

Maecsekék illetékességi ügye.

Ugyancsak a belügyminiszter jelentette, hogy a zágrebi fellebbviteli bíróság keddi ülésén megvitatta Maecsek és társai további internálására vonatkozó ügyet.

Ebben az ügyben ugyanis vitás volt a bíróság illetékessége. A bíróság most befejezte erre vonatkozólag tárgyalásait és az ügy aktáit átküldötte a közigazgatási hatóságnak. Maecsekék internálási ügyében tehát, mint illetékes faktor, — a főispán fog dönteni.

A diplomaták illetményeit szabályozzák.

A minisztertanács dr. Ninosity külügyminiszter javaslatára szabályozta az állam külföldi diplomáciai testületének illetményeit. Eddig ugyanis különféle pótlékokat, reprezentációs költségeket huztak a fizetésük mellett a külföldi képviselők alkalmazottai. A jövőben dollárban kapják a fizetésüket, amely ilyenformán a következő.

A londoni és washingtoni követ 1800, a párisi 1700, a berlini, berni és római 1000, a mačridi és tirannai 800, a többi államok követei pedig 650 dollár havi fizetést kapnak.

A szaloniki zóna átvétele.

Végül a minisztertanács egy bizottságot küldött ki a szaloniki zóna átvételére. A bizottság elnöke Bozsity Száva pénzügyminiszteri osztályfőnök.

Végül Srksity Milán törvényegységesítő miniszter közölte az üléssel, hogy a király aláírta a sajtótörvényjavaslatnak a szkupstinába való beterjesztéséről szóló ukázt.

A kisentente konferenciája.

Tegnapi számában megírta a „Torontál”, hogy márciusban kisentente konferencia lesz Bukarestben. Mára megállapították végérvényesen a konferencia idejét és a három állam külügyminisztere abban egyezett meg, hogy azt március 25-ikére hívják össze. A tárgyalások öt napon át fognak tartani és különféle aktuális kérdéseken kívül a napirend fő tárgya a közös politika irányainak a megszabása lesz.

Tárgyalások az új SHS—görög konvenciók megkötésére.

Gavriloity Panta, az új athéni SHS követ, hivatala átvétele után, most haladéktalanul megkezdte a tárgyalásokat Görögország megbízottjaival az új szerződések mielőbbi megkötése végett. A követ a Beogradban nyert instrukcióknak megfelelően igyekszik az SHS—görög viszonyt rendező összes kérdésekben megállapodást létesíteni. Görögország a tárgyalásokat vezető bizottság elnökül Kapiamanosz londoni görög követet nevezte ki, aki már Athénbe is érkezett, hogy közvetlenül érintkezésbe lépessen Gavriloity követtel, az SHS állam megbízottjával. A görög fővárosban csak informatív jellegű megbeszélések folynak, míg az érdemleges tárgyalásokat csak Beogradban kezdi meg.

Meggyilkolták egy olasz világlap szerkesztőjét.

Róma, febr. 27.

Bonnartini grófot, a „Giornale de Italia” igazgatóját ma reggel holtan találták a lakásán. Az orvosi vizsgálat megállapításai szerint, tés-tén ütésektől származó sebek vannak. Az orvosok véleménye megerősítette a renndőrség azon feltevését, hogy Bonnardini gyilkosság áldozata lett.

A tanúk vallomása szerint a lapszerkesztő a gyilkosság felfedezése előtti éjjel heves szóváltásba elegyedett feleségével, akit régóta idegbeteg asszonynak ismernek. A rendőrség a súlyosan terhelő kijelentések alapján, az asszonyt gyanúsítja a gyilkossággal, akit még a délelőtti órákban le is tartóztattak. Kihallgatása folyik.

HIREK

— febr. 27.

A kereskedők és gyárosok egyesületének rendkívüli közgyűlése. A becskerek-i kereskedők és gyárosok egyesülete folyó hó 28-án, szombaton délután hat órakor a kamara helyiségében választmányi ülést tart. Március hó elsején, vasárnap délután négy órakor a kereskedők és gyárosok egyesülete rendkívüli közgyűlést tart a Lloyd nagytermében. A napirenden a kereskedelem-ügyi minisztérium felhívására be-küldendő javaslat szerepel, amely az üzletek hétköznapi nyitására és zárására, az ünnepnapok betartására, a vasárnapi üzletzárásról és az alkalmazottak munkaidejéről szól. Az egyesület vezetősége ezután is felhívja az érdekelteket, hogy az ülésen minél nagyobb számban vegyenek részt.

Szabadlábban a párdányi verekedések letartóztatottjai. Megírta a „Torontál”, hogy a becskerek-i törvényszék vádpanaszára tegnap délelőtti ülésén foglalkozott a párdányi verekedésből kifolyólag letartóztatott kilenc földmives ügyével és olyan határozatot hozott, hogy a gyanúsítottakat szabadlábba kell helyezni. A döntés alapján a letartóztatottakat ma délelőtt szabadlábba helyezték. A kilenc német földmives még a délelőtt folyamán elhagyta a fogházat.

Az ujságírók

többet tehetnek egy új háború meg-gátlásában mint a világ összes miniszterei — mondta a napokban nagyképpen a párisi angol követ. Ugyanaz az ur, aki a háború ideje alatt pénzelte a háborúra uszító ujságírókat. Hát kérem, legyünk egészen őszinték: a háború nem függ az ujságírók akarától. Mert eláru-lom Önöknek négy szemközt: — az ujság sem függ tőlük. Legtöbbszörök függnek az ujságtól. Az ujságírók maguk mind a háború ellen irnak mindaddig, amíg csak bizonyos körök be nem fogják a szájukat. Ha pedig már befogták — akkor az ujságírók a háború mellett irnak. Mert muszáj. Próbáljanak ellene irni?!

A nyomdászok március 7-iki vigestélyének sikere érdekében a rendezőbizottság megtett mindent, hogy a résztvevőknek élvezetes estét nyújtson. A táncot egy kis kabaré előzi meg, melynek elsőrangú összeállítása magában már biztosítja a teljes sikert. A meghívókat szétküldötték, aki tévedésből meghívót nem kapott volna, az forduljon a Pleitznyomdába, ahol meghívóját átveheti. Fiatal emberek meghívó nélkül is érezzék magukat meghiva.

Országos vásár. Ma kezdődött meg az idei első becskerek-i országos vásár. A mai napon szarvasmarha, juh és sertésvásár volt, amely a kedvező időjárásra való tekintettel, szokatlanul jól sikerült. A vidékről nagy számban hajtottak fel állatokat és üzletkötés dacára a megiehe-tős magas áraknak, gyakori volt. Holnap lóvásár lesz, ezzel egyidejűleg pedig megkezdődik a kirakóvásár.

A bánági kereskedelmi és iparkamara közlése szerint, a vásárra való tekintettel, vasárnap nyitva lehetnek az üzletek.

Nyárai Rezső, városunk e kiváló színésze, megiepetéseket hoz a nyomdászok március 7-iki vig-estélyére.

Enriko Bossi meghalt. Rómából jelentik, hogy Enriko Bossi világhírű olasz orgonaművész, egy hajókirándulásról Rómába való visszatérése közben a hajófedélzeten meghalt.

Mérlegvizsgálat a környékbeli piacokon. A becskerei mérleghitelesítő-intézet kiküldötte a napokban végigjárja a becskerei járás községeinek piacait, hogy ellenőrizze, el vannak-e látva a mérlegek az előirt bélyegzéssel. A hitelesítetlen mérlegek tulajdonosait szigorúan megbüntetik.

A Szerb Nőegylet estélye. Lázás előkészületek folynak a Szerb Nőegyletnek márc. 7-én este a Balkán Bioskopban megtartandó műsoros táncestélyére. A nőegylet tagjai Dr. Kovacsévit Dusané és Nikolity Emilné elnökök vezetésével mindent elkövetnek, hogy ez a nagyszabású est minél fényesebben sikerüljön és hogy a közönség nemzetiségre való tekintet nélkül egy kellemes emlékek távozzenek. A műkedvelők legjobbjai szerepelnek a műsoron, akiknek betanítását Dobos László végzi. Az estély asztaloknál lesz megtartva és a vezetőség nagyon sok meglepetést tartogat a közönség számára. Az est anyagi hasznát szegény gyerekek segélyezésére fordítják.

Az „Ártatlan Don Joan” című bohózat március 5., 6. és 8-án a Városi Színházban. Jegyek hétfőtől Lip-tay Dezső divatárúüzletében kaphatók, d. e. 10-12-ig és d. t. 2-4-ig.

Dokity Jelena és Lovsinszka Jelena hangversenye. Dokity Jelena és Lovsinszka Jelena beográdi művésznők március elsejére hirdették hangversenyét, február 28. a szombatkor kellett kitűzni, mivel Lovsinszkanak vasárnap már a beográdi Operában kell fellépnie. A magas nivóju, nagy-sikerűnek ígérkező hangverseny műsora a következő: Bach: 36 Cantate d' Eglise. Scarlatti: Allegro A-dur. Mozart: Pastorale varriée. Zongorán játsza Dokity Jelena. Leoncavallo: „Bajazzi”. Verdi: „Aida” ária az I felvonásból. Zongora kíséret mellett éneklő Lovsinszka Jelena. Chopin: Ballade G-moll. Rachmaninoff: Prelude Cis-moll. Liadow: Une tabatière à musique. Bortkiewicz: Etude de concert. Puccini: Madame Butterfly. Dokity Jelena nagyszerű zágzebi, ljubjanai, spatolói és szubotici hangversenye után élénk érdeklődés előzi meg becskerei vendégszerelését, ahonnan bizonyára sikereinek számát gazdagítva fog távozni.

Dragutinović és Bogdanov főgimnáziumi tanárok gyakorlati szerb nyelvkurzusára március hó 1-én nyílik meg a helybeli főgimnáziumban. Külön csoport magyarok és külön németek részére a legmodernebb módszer szerint a szerb nyelvnek a legrövidebb idő alatt való legsikeresebb elsajátítására. Szükség esetén külön csoport haladók részére. Tandíj egy hónapra 75 dinár. Jelentkezéseket minden este 6-7-ig a helybeli főgimnáziumban (földszint, első ajtó balra) elfogadnak Dragutinović Mirko és Bogdanov Vászsa, a főgimnázium magyar tagozatában a szerb nyelv és irodalom szaktanárai.

Táncmulatság a Koronában. A helybeli „Venac” kultúregyesület február 28-án, szombaton este a „Szerb Korona” összes helyiségeiben táncmulatságot rendez. Szünet közben szerpentin és konfetti csata. A nagy-sikerűnek ígérkező bál este nyolc órakor kezdődik.

Felfüggesztették a becskerei lakók egyesületének vezetőségét.

Lefoglalták a vezetőség könyveit és pénztárkészletét. — A szervezet vezetését egy ideiglenes bizottság vette át.

— „A Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, febr. 27.

A becskerei lakók szövetsége vasárnapra, március elsejére közgyűlést hívott össze a „Bristol” kávéházba, amelyen a mostani vezetőség leköszönése folytán megüresedett tisztségek betöltése felett kellett volna határozni. A közgyűlés azonban egy váratlanul közbejött akadály következtében elmarad és azt már egy újonnan alakult bizottság fogja összehívni és megtartani. Az elhalasztásnak érdekes előzményei vannak, melyekről munkatársunk a következőket tudta meg:

A belügyminisztériumból tegnap délután leirat érkezett a becskerei rendőrséghez, amely közölte, hogy a becskerei lakók szövetségének vezetőségét feloszlattja és utasításokat adott egyesületi könyveinek, levelezésének és pénztárkészletének a lefoglalására. A rendőrség a rendelkezésnek megfelelően eljárt a vezetőségnél és közölte a tisztségük alól történt felmentést. Egyidejűleg Nikolity Milán rendőrfogalmazó megjelent a „Bristol” kávéházban lévő egye-

sületi helyiségben, ahol lefoglalta és a rendőrségre szállította a szövetség levelezését, könyveit, taglistáit és pénztárkészletét, amely alig néhány dinárra rugott.

A lakók szövetségének ideiglenes vezetésére egy különleges bizottság alakult a szervezet jelenlegi tagjainak sorából, amely a választandó tisztikar megalakulásáig az egyesület ügyeit intézi. A bizottság a vasárnapra összehívott közgyűlést elhalasztotta és a tisztújító ülést a jövő hét valamelyik napjára tűzi ki, melynek pontos idejéről a lapok és farragások utján idejekorán figyelmezteti a közönséget.

A bizottság nevében Zseberán Bogoljub még a tegnapi nap folyamán megjelent a rendőrségen, ahol átvette a szövetség hivatalos helyiségében lefoglalt könyveket és pénztárkészletét. Zseberán a bizottság megbízásából mindaddig magánál tartja a könyveket és a pénztárt, amíg a közgyűlés össze nem ül és meg nem alakítja az új vezetőséget.

Csaruga Jovan és Prpics Pavel utolsó órái.

Oszijek, febr. 27.

Mint ismeretes, a Szerémséget évekig izgalomban tartották Csaruga Jovan és büntársai, akik sorozatos gyilkosságokkal, rablótámadásokkal és fosztogatásokkal tették hírhedté a nevüket.

A múlt évben letűnt a rablóbanda szerencse esillaga, esendörkékre kerültek a bünszövetkezet tagjai és hamarosan a fogház látta vendégül magát a rablófőnököt, Csarugát is. Hosszas tárgyalás után a múlt esztendő nyarán hirdette ki az oszjéki törvényszék az ítéletet. A négy főbűnöst, Csaruga Jovant, Prpics Pavelt, Mihajlovity Nikolát és Seithoffer Jovant kötéláltali halállal sújtották, a többieket rövidebb-hosszabb szabadságvesztéssel büntették.

A tábla az ítéletet minden részletében jóváhagyta és így került a négy kegyelmi kérvény az igazságügyi minisztériumhoz. A király Mihajlovitynak és Seithoffernek megkegyelmezett, a két főbűnösnek, Csarugának és Prpicsnak kegyelmi kérvényét azonban elutasította.

Csütörtökön délelőtt hirdették ki az oszjéki törvényszéken a legfelsőbb helyről jövő döntést. Nagy közönség jelenlétében ujjal felolvasták az elítéltek előtt az ítéletet és a kegyelmi kérvény felett hozott legmagasabb döntést. Közölték Seith-

offerrel és Mihajlovitytal, hogy a király elengedte a számukra kiszabott halálbüntetést, melyet a bíróság husz esztendői fegyházra változtatott át. Csarugának és Prpicsnak kegyelmi kérvényét azonban elutasították.

Az ítélet kikirdetésének ideje alatt Csaruga nagy élvezettel tartott szemlét a karzaton megjelent nők felett és kacsingatott reájuk. Mikor arra intették, hogy hallgassa meg az ítéletét, cinikusan jegyezte meg, e nélkül a sok ceremónia nélkül is nyugodtan felakaszthatnának.

Az utolsó óráit Csaruga minden megbánás nélkül, egykedvűen töltötte el. Fekete ruha volt rajta, amelynek nadrága kifogástalanul volt kivasalva, simi lakkecipő, selyemharisnya, hófehér kemény ing, gondosan megkötött nyakkendőskor egészítette ki a Szerémség valamikor retteget haramiájának öltözékét.

A délutánt a siralomházban töltötte el, ahol rengeteg látogatója volt, akik líkörrel, pezsgővel látták el. Az egyik látogatójának kérdésére, hogy miért öltözött fel ilyen választékosan, azt jelentette ki, hogy rövidesen tisztelegni fog a legfelsőbb ur előtt és azt akarja, hogy hadd lássa, milyen gavalérral van dolga.

A kikindai atletikai klub álarcos mulatsága. A velikakikindai „Srbija” atletikai klub szombaton rendezte nagyszabású elegáns „Tutankhamen” estélyt a Nemzeti szálló nagytermében. Elsősorban megemlítendő a terem rendezése, a kitűnő beállítás, a falak és a papírfalak dekorálása, mely munkát Láng Károly fényképész végezte nagy szakértelemmel és buzgalommal, fáradságot nem ismerve,

igyekezett a termet minél szebbé és stilszerűvé tenni. A sok-sok megjelent álarcosok közül a következőket sikerült feljegyeznünk: Grifatong Herci (Pompador), Marian Mici (piros táncosnő), Radakovity Cana Beograd (Rokokó), Haasz Melánka (Balerina), dr. Mrkusity (zsoké) Ezen kívül vagy 15 egyiptomi farmer vonult be, kitűnően megcsinált jelmezekben. Ezen jelmezek készítésé-

ért Hubert Dániel nőiszabót illeti az elismerés, ki altruizmusból vállalta magára a legügyesebb footballisták jelmezeinek elkészítését. Szünetben külön belépődíj mellett volt látható a Tutankhamen-sir, mely ugyancsak nagyon szép mű. A rendezés legnehezebb munkájában tevékeny részt vett Lotity Milorád és Mirkov Miklós, kiknek ugy az erkölcsi mint az anyagi siker köszönhető.

Tart az öngyilkossági járvány. Budapestről jelentik, hogy a delelőtt folyamán Danek József 64 éves közműves, Denkstein Beláné 19 éves elárúsító, Delimanó József 24 éves gépész és Bicskei Teréz 18 éves háztartásbeli leány lett öngyilkos.

* Szerb nyelvű esti tanfolyam. Hogy a magyar és német nemzetiségű szegényebb polgároknak, hivatalnokoknak és diákoknak alkalmuk legyen a szerb nyelvet megtanulni, március 1-én egy három havi szerb nyelvű tanfolyam nyílik meg. Az órák a Központi elemi iskola (megyeházával szemben) egyik tantermében lesznek megtartva. A tanítványok két csoportba lesznek osztva, n. m.: azok, akik nem tudnak szerbül és haladók részére. Minden csoportnak hetenkint 3 tanórása lesz és pedig este 6-7 óráig. A tanfolyamot egy szaktanár fogja vezetni, aki már ilyen tanfolyamot nagy sikerrel vezetett. A szerb nyelv elsajátítására az előadásokon a legmodernebb Berlinc-módszert használják, képek segítségével. A tandíj mind a három hónapra 150 dinár (50 dinár havonta). A beiratás a mai nappal kezdődik és minden nap este 6-7 óráig tart a nevezett elemi iskola irodájában, ahol bővebb felvilágosítással is szolgálnak.

Rövid hírek.

(Déli telefonjelentés.)

Ungvár. Ma hajnalban kétszer öt perces földrengés volt.

Berlin. Ebert birodalmi elnök állapotja javult, de még mindig aggodalomra ad okot.

Páris. A közoktatási miniszter fogadta a magyar diákok küldöttségét.

Törökország belső forrongása.

Páris, febr. 27.

(Havas.) A török sajtó úgy értesül, hogy a Kurdisztáni felkelők-höz csatlakozott a esendőrség és a sorkatonaság néhány osztaga.

A kormány Izmed pasát bizta meg a rend helyreállításával. A katonai operációk végrehajtását azonban a Jawars hegységben fellépett nagy hóviharak gátolják.

Nagy havazás Olaszországban.

Roma, febr. 26.

Firenzéből érkező jelentések szerint ott erős a havazás. A hó már mintegy fél méter magasságban fedi a földet. A város több részében közlekedési zavarok állottak be. A mostanihoz hasonló kemény időjárásra évtizedek óta nem emlékeznek.

Hasonlóképpen havazást jelentenek több olasz városból.

A Komédiában

pénteken, 27-én 7 és 9 órákor

GuillotineJegyek elővételben
vasár- és ünnepnapokon 10—12-ig
a Kováts cukrászdában és a
mozipénztárnál kaphatók.dráma 6 felvonásban, egy előjátékkal.
Marcella Albani a kettős főszerepben

Egy jókarban levő

harisnyakötőrep

eladó.

Bővebbet: KRIA M. KLÓSNÁL
III. külkerület 2/k. sz. alatt. 394**Több évi gyakorlattal bíró
tisztviselő**

délutánra állást keres.

409 Cím a kiadóhivatalban.

Nőizenekar

Fehér galamb vendéglőben.

Avendéglőhelyiség egész éjje nyitva.
Egész éjjel hideg és meleg ételek.F. évi március hó 1-én, vasárnap és ezentul minden este a „Fehér galamb”-hoz címzett vendéglőben (Pupinova [Árpád] u. 15.) egy elsőrendű *fiumei szalon nőizenekar fog hangversenyezni!* 418Jó ételekről és kitűnő, tisztán kezelt italokról gondoskodik és számos látogatást kér szolid és figyelmes kiszolgálásáról előnyösen ismert *Szobcsák Ferenc*, vendéglős.**Elismerik a Szovjet-
országban kötött
házasságok érvényes-
ségét.**

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 26.

Régóta vitás kérdés, hogy mi történik azokkal a házasságokkal, amelyek SHS állampolgárok Szovjetországban kötöttek. Ebben az ügyben most némi világosságot derített az igazságügyi minisztérium elvi jelentőségű határozata, amely egy kikindai polgár folyamodványa felett hozott.

Kojity Zsarko kikindai lakos, házasságot kötött volt Szovjetországban, ahol mint hadifogoly élt és erről birtokában vannak a hivatalos bizonyítványok is. A kérvényező most arra kérte az igazságügyi minisztériumot, hogy engedélyezze ennek a házasságnak a felbontását, illetve tekintse semmisnek és adjon neki nősülési engedélyt. Az igazságügyi minisztérium igen érdekes indokolással tagadta meg a kérelem teljesítését, sőt utasította az anyakönyvi hivatalt, hogy a szovjet hatóságok előtt kötött házasságot ismerje el érvényesnek és vezesse be az anyakönyvi nyilvántartásba.

Határozata meghozatalánál a Vajdaságban érvényes 1894. évi magyar törvényre hivatkozik, amely kimondja, hogy a külföldön létrejött házasságok érvényességének elbírálásánál azt kell figyelembe venni, hogy az illető államban annak idején fennállott törvényeknek megfelelően kötötték-e, — erre vonatkozólag pedig jelen esetben a szovjet törvényei a mérvadók. Az igazságügyi minisztérium ennek alapján arra az állásponton helyezkedett, hogy mivel az említett házasság a törvényes követelményeknek minden tekintetben megfelel, a házasságot törvényesnek és érvényesnek ismeri el és megtagadta a kért dispenzációt. Döntéséről kiértesítette a kérvényezőt és egyuttal utasította, hogy házasságát vezesse be az illetékes anyakönyvi hivatal nyilvántartásába.

Az igazságügyi minisztérium figyelemre méltó érdekes határozatát elvi jelentősége miatt, közölték Torontál-Temesmegye vezetőségével is.

Krumenacker Istvánnyug. vasúti főfelügyelő vállal fuvarlevél
feltűzést és vasúti szállítástól
eredő mindennemű visszereseteket
(hiányok, sérülések és határidő tul-
lépések).

Vel. Beeskerek, Etvesova u. 5.

Hirdetmény.

A róm kath hitközség tagjai értesítettnek, hogy az adóbizottság az 1925. évre szóló adókövetési munkálatokat befejezte. Az adókövetések a hitközségi irodában betekintheők. Esetleges felszólamlások folyó évi március hó 20-áig a hitközség elnökségéhez nyújthatók be.

Velikibeeskerek, 1925 február 23

388

Dr. Várady Imre, elnök.

Árverési hirdetés.

Az uzdini gör. kel. román egyház választmánya a templom külső javítására, valamint az ablakok, ajtók és a templomkert vaskerítésének (360 öl hosszú) befestésére árverést hirdet. A kőműves munkálatok kiáltási ára 33 585 dinár, az asztalos munkálatoké 29 540 dinár. Az árverés folyó évi március hó 15-én délelőtt 11 órákor tartatik meg. Az árverezők 10% vadiumot kötelesek letenni. A kőműves munkálatokat átvevő köteles Mlinacek Janó kovácsiai kőművesnek a költségvetés készítéseért 1% -ot fizetni.

Bővebb felvilágosítással a választmányi elnök szolgál

Uzdin, 1925 február 23.

400

Lakatus János,
választmányi elnök.**A dinár emelkedése folytán**árukat: női-, férfi-, gyermekharisnyák,
kötött-, szövött- és trikóárak, zsebkendők,
selyemsálak, kamáslik, selyemruhák,
selyembluzok és az összes rövidáru cikkek
mélyen lezártított, olcsó áron kaphatókKlein Jenő lerakata Lavoslav Trebity-nél
V. Beeskerek, Alekszandrova (F6) u. 12.**Keresek csinosan
butorozott szobát,
lehetőleg a központban.**Mannheim gyógyszerész,
Kollarich-gyógyszertár címén 415**Pozív.**Modoška Gradjanska Štedionica
D. D. 8. marta 1925. godine posta
podne u 2 sati održava u prostori-
jama zavoda svoju**XXVI. glavnu skupštinu**to na tu ovim poziva poštovane
člane. U koliko glavna skupština u
pomanjkanju propisanog broja deo-
ničara ne bi bila sposobna za
donešenje zaključaka, to će se ona
održati 14 dana dočnije, t. j. 22.
marta 1925. godine, ali onda bez
obzira na broj prisutnih dioničara
uz pridržavanje sledećeg dnevnog
reda**Dnevni red :**

1. Izbor predsednika ad hoc, perovodje i 2 deoničara za overovljenje zapisnika.
2. Izvešće ravnateljstva i nadzornog odbora.
3. Pročitanje bilancije i izdanje oprostaja.
4. Podeljenje čistog dobitka.
5. Promena 2. §-a statuta
6. Ustanovljenje prinadležnosti nameštenika.
7. Odluka odnosno povećanja osnovne glavnice.
8. Eventualni predlozi.

U pogledu podeljenja čistog dobitka 22687 dinara 27 para ravnateljstvo i nadzorni odbor sporazumno predlazu, da za kupon dividende broj 26 se isplaća po dividendi 10 dinara toj po 1000 dividenda 10 000 dinara.

Za povećanje rezervnog fonda sa 88 200 dinara na 100 000 se upotrebljuje svota od 11.800 dinara.

Dok zaostatak od 887 29 dinara ima se preneti na novi račun.

Jaša Tomić (Modos), 12. jan. 1925

Uprava.

Ha olcsón akar házat vennivegye meg az Etvesova (Magyar) utca 27. szám
alatt levő házat, melynek három szobájába
azonnal be is költözhetik. Nagy gazdasági
udvar, kotárka, disznóólak, a kert fele szőlő
és sok gyümölcsfa.Ugyanott eladó egy 1488 négyszögöles
szőlőskert 80 gyümölcsfával. 387**Beszéjjenek az árak**

		Dinár		
Csok	Marhahus	16—18	Csok	
	Borjulus	28—30		
prima	Sertéshus	24—26	prima	
	Zsirnak való hárj és szalonna	24		
husok	Zsir	28	husok	

KERSCHNER IMRE Miletityeva (Temesvári) u. 5. Buza-tér
387**„Tahometer” 411
kilométerjelző**

Ford-automobilokra szerelhető.

Berberszki Mita

műszerész V. Bečkerek, Kralja Petra trg

Orlova (Sas) utca 2918. számu

ház 408mely áll 3 szoba, előszoba, konyha
és mellékhelyiségekből, eladó.
Vétel esetén azonnal beköltözhető.
Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál**Ujságkihordót,**aki két órai munkával napi
30—40 dinárt kereshet,
felvesz a kiadóhivatal. 410**Eladó 407****„Sech”-féle SIKSZITA,**ótrétű. Még rövid ideig
üzemben megtekinthető.

Pauli Sándor, hengermalom, Kovin

Elado 2000 db használt, jó

gabonazsák391
UD. JULIA LEVI I SINOVI
Velikibeeskerek. Tel. 361.**Osijeki Bőrgyár R.-T. Osijek**

ajánlja

különleges talpkészítményeit
garantált nehezíthetetlen sulyban.Gyártmányai a következők :
Croupon, nyak, aver, bocskor-
felsőbőr (kapica) húzot-
tan és barkedésen.306
Gépszijak minden méretben.
Timsós, varró- és kötőszijak a
legerősebb hordképességgel.Gyári lerakat a Bácska és Bánát
területére :STEINER JENŐ bőrnagykereskedő
cégnél Subotica, Pašičeva u. 1.ahol az áruk kizárólag bőrkeres-
kedőknek gyári áron
árusíthatnak.

Kiadja Pleitz Fer. Pál